

KURS I METODE/RETTSKILDELÆRE – KURS 8/H12

Målsettingen er å belyse sentrale spørsmål i rettskildelæren ved hjelp av dommer (som derfor forutsettes lest på forhånd). Nedenfor følger en foreløpig fordeling på de fire kursdagene, men vær forberedt på at det kan bli forskyvninger her, avhengig av hvor mye tid vi bruker på de ulike temaene.

Dag 1

Vi starter med å snakke litt om «rettskildelære» - hva og hvorfor?

I den forbindelse kan det være interessant å gå litt inn på en del sentrale begreper som brukes i rettskildelæren, og ikke minst se på hvordan dissebegrepene står i sammenheng med hverandre. Bruk derfor litt tid i forberedelsene til å forsøke å forklare følgende ord, og sett de i sammenheng med hverandre:

- Rettskildelære, metodelære
- Rettskilde, argument, argumentkilde, rettskildefaktor, rettskildeprinsipp
- Tolking, subsumsjon, bevisbedømmelse
- Relevans, vekt, egenvekt, harmonisering, slutning
- Rettsregel
- Tolking av lovtekst (presiserende, innskrenkende, utvidende, analogisk og antitetisk. Objektiv og subjektiv tolkning.
- Tolking av dommer: ratio decidendi, konstruert ratio decidendi, obiter dictum.

Deretter ser vi på lov og forarbeiders betydning. Til å belyse dette tar vi for oss følgende høyesterettsdommer:

- Rt. 1979.1079 Sinnssykes ankerett
- Rt. 1995.1734 Elvebåtdommen
- Rt. 1997.1341 Hønsehaukdommen
- Rt. 2012.387 Stedatter over 18 år-dommen
- Rt. 2012.752 Helikopterlandingsdommen

Dag 2

Vi blir neppe helt ferdig med første dags program, så vi fortsetter litt inn i dag 2. Men hovedtema blir menneskerettighetenes stilling i norsk rett.

I den forbindelse kan det være grunn til å se litt på forholdet mellom rettskilde/metodebruk i folkeretten og i norsk rett, så frisk gjerne opp fra pensumet i folkerett, og ta en titt på artikkel 38 i statuttene for Den internasjonale domstol (ICJ).

Vi skal ta for oss følgende dommer:

- Rt. 2005.833 Uskyldspresumsjonskjennelsen
- Rt. 2009.1261 Ashok-dommen
- Rt. 2008.1764 Ankenektelse
- Rt. 2009.780 Derivat-dommen

Dag 3

Som en oppfølging tar vi også en sveip innom EØS-retten, og konsentrerer oss om en dom:

- Rt. 2000.1811 Finanger I

og også en dom om betydningen av privates praksis:

- Rt. 2008.362 Strøkservituttdommen.

Dag 4

Hovedtema blir reelle hensyn, med utgangspunkt i følgende dommer:

- Rt. 1916.648 Bidragspliktdommen
- Rt. 1952.1217 «To mistenkelige personer»
- Rt. 1982.745 Nagell-Erichsen
- Rt. 1996.1114 Polygrafkjennelsen
- Rt. 2008.1078 Informasjonsansvardommen

Til slutt blir det forhåpentlig også tid til en liten oppsummering.